

[Ib Thyregod.]

det er muligt. Forholdet er jo det, at i disse sager er det ofte et betydeligt pres for den den pågældende, navnlig hvis han sidder fængslet, undergivet varetægtsfængsling, at sagen trækker i langdrag. Jeg vil i denne forbindelse gerne nævne de meget langvarige mentalundersøgelser, som finder sted, og som ofte tager 6-8 uger, før de er afsluttede. Det medfører naturligvis, at mange af disse sager, hvor de tiltalte er fængslede, trækker meget længe ud. Dertil kommer det uheldige ved, at sagerne trækker i langdrag. Det gælder for så vidt ikke alene straffesager, men også civile sager, at der ud over et hensyn til parterne også er et hensyn til vidnerne, forholdet er simpelt hen det, at jo længere tid der går, des vanskeligere er det for vidnerne nøjagtigt at kunne erindre sig, hvad der er sket ved den og den lejlighed. Man opdager, når de bliver afhørt i retten, at de i virkeligheden ikke kan huske så forfærdelig meget om, hvad der er sket måske for ét år siden eller måske for endnu længere tid siden. Og man har jo set straffesager, der først et år efter, at det forhold, der er tale om, er begået, kommer til endelig afsluttende domsforhandling ved landsretten eller ved underretten. Derfor er dette forslag en del af det, der kan gøres for at fremme retssagsbehandlingen.

Jeg vil også gerne nævne tinglysningsproblemerne; vi havde i ombudsmandsudvalget for nylig en afgørelse fra ombudsmanden, hvor han pegede på, at der i et vist omfang skete overtrædelser af tinglysningsanordningen ved, at fristen for gennemførelse af tinglysning ikke blev overholdt fra enkelte dommerembeders side. Ombudsmanden rettede derfor henvendelse til justitsministeriet med anmodning om at være opmærksom herpå ved eventuel revision af tinglysningsloven eller på anden måde, og jeg ved også, at man i justitsministeriet arbejder med de spørgsmål. Jeg vil tro, at den revision, der nu sker med hensyn til retskredsene, vil være gavnlige i så henseende. Jeg tror, at det netop er i de områder, der her er tale om, f. eks. Roskilde, der er flest tinglysnings-sager, hvor det derfor også er vanskeligst at overholde de frister, som findes i tinglysningsanordningen, og som naturligvis bør overholdes.

Jeg vil også gerne nævne en anden ting

i forbindelse med de her foreslåede ændringer: Der er for nogen tid siden afgivet en betænkning vedrørende fri proces. Vi har været inde på problemet fri proces tidligere, og vi har fra venstres side bl. a. peget på, at det i og for sig er urimeligt, at en person, når han får fri proces, vel får dækket retsafgifter og de udgifter til advokat, han har; men de sagsomkostninger, som han eventuelt måtte blive dømt til at betale, får han ingen dækning for. Omvendt: hvis den, der er blevet impliceret i en sådan sag og har fået fri proces, taber den, kan modparten måske heller ikke få dækning for sagsomkostningerne hos den anden part. Det er et af de områder, hvor den fri proces virker ufuldstændig, og der er også, som påpeget i betænkningen, andre områder, hvor der tiltrænges en revision af reglerne om fri proces. Jeg vil derfor gerne spørge justitsministeren, om det kan forventes, at regeringen vil søge gennemført ændringer af reglerne om fri proces på grundlag af denne betænkning eller ved den revision af retsplejeloven, som i øvrigt kan forventes; her tænker jeg altså ikke på det foreliggende lovforslag, men på en senere revision af retsplejeloven.

I øvrigt kan jeg anbefale lovforslaget.

Nordqvist: Jeg skal som den fjerde advokat på det radikale venstres vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Lovforslaget er jo grundigt gennemgået af tidligere ordførere, så jeg skal nøjes med nogle få bemærkninger. Lovforslaget hviler på den betragtning, at der til ethvert dommerembede bør være et rimeligt geografisk og befolkningsmæssigt underlag, og i bemærkningerne fremhæves retsplejelovens forudsætning, hvorefter dommeren selv skal behandle og pådømme de egentlige rets-sager. Dette sidste har i de senere år ikke kunnet overholdes, og de faste konstitutioner har, som ministeren fremhæver, efterhånden antaget et betænkeligt omfang. En ordning, hvorefter et stort antal fuldmægtige eller retsassessorer i realiteten udfører en dommers arbejde, men på dommerens ansvar, er også uholdbar af hensyn til de pågældende selv. De jurister, der vælger dommervejen, bør stort set alle kunne forvente at slutte deres karriere i eget embede. For de fleste dommerfuldmægtige tror jeg, at